

BESLUIT OP BEZWAAR TEGEN AFSCHOT ZWANEN.

De Provincie heeft een besluit genomen op ons ingediende bezwaar aangaande de verleende vergunning voor een periode van 6 jaren (??) voor verjaging van zwanen met ondersteuning door afschot.

De bezwarencommissie is wel van oordeel dat de motivatie van de verleende vergunning onvoldoende is geweest, maar uiteindelijk blijft de vergunning wel in stand, met wat kleine aanpassingen. Hieronder staat kort het advies van de commissie en vervolgens de aanpassingen door de Provincie.

Uiteindelijk schieten de zwanen er niks mee op. **Vandaar dat ook inmiddels contact is gezocht met de andere bezwaarmakers**, Stichting Fauna4Life en Stichting Animal Rights, om mogelijk naar de rechter te stappen. Concrete reactie hebben we nog niet van hen mogen ontvangen, maar dat heeft vermoedelijk ook te maken met de periode waarin het besluit is verstuurd.

Advies bezwaargronden

De commissie adviseert het besluit naar aanleiding van de ingediende bezwaren met kenmerk BZW.23.125.001 en BZW.23.125.002 in stand te laten, onder aanvulling van de motivering. Voor het overige adviseert de commissie dat er geen aanleiding bestaat om het besluit te herzien, aan te vullen of te vernietigen. Wij volgen het advies van de commissie.

De commissie is van oordeel dat wij in het bestreden besluit onvoldoende hebben gemotiveerd op de volgende punten:

welke specifieke maatregelen per wildbeheereenheid ingezet kunnen worden en wanneer gesteld kan worden dat deze middelen op effectieve wijze zijn ingezet;

wat er onder ondersteunend afschot wordt verstaan en welk ondersteunend afschot gebruikt mag worden;

waarom de ontheffing voor de duur van zes jaar is verleend;

hoe het noodzakelijke onderscheid tussen soorten kan worden gemaakt voor zonsopkomst.

Nadere motivering t.a.v. maatregelen

In de 'Faunaschade PreventieKit', module zwanen (Schade door zwanen voorkomen of beperken – Faunaschade PreventieKit van BIJ121) (hierna: preventiekit) is aangegeven met welke preventieve maatregelen men gewasschade door zwanen kan voorkomen of beperken. Een middel wordt op effectieve en doelmatige wijze ingezet, indien dit conform deze preventiekit is gedaan.

Voor andere middelen is op gelijke wijze een richtlijn aangegeven. Ook voor het aan verjaging ondersteunend afschot is een richtlijn gegeven. Hierin is aangegeven dat minimaal twee keer per week schade bestreden moet worden door middel van afschot van de schadeveroorzakende diersoort in de periode dat er schade wordt veroorzaakt en dat op grotere percelen, bij kwetsbare gewassen of bij veel schadeveroorzakers een grote inspanning (hogere frequentie en/of inzet meerdere schadebestrijders/meer geweren) nodig is.

Nadere motivering t.a.v. ondersteunend afschot

Ondersteunend afschot betekent de inzet van het geweer voor het afschot van de knobbelzwaan om de verjaging te ondersteunen. Dat betekent dat naast het verjagen met een geweerschot in de lucht het geweer op grond van de ontheffing ook ingezet kan worden om een individuele zwaan te doden om daarmee het afschrik-effect te vergroten. De preventiekit (paragraaf 2.4) geeft aan dat er bij het afschot om verjaging te ondersteunen de volgende handelswijze hoort. De schadebestrijder schiet individuele dieren ter verjaging waarbij het gaat om directe schadebestrijding. Dit gebeurt op het perceel waar schade aan wordt toegebracht. Afschot mag enkel plaatsvinden door een jachtaktehouder.

In artikel 3.13 van het besluit natuurbescherming wordt aangegeven dat het geweer een gladde loop met een kaliber van ten minste 24 en ten hoogste 12 heeft of een getrokken loop met een nominaal kaliber van ten minste .22 inch/5.58 millimeter. Hieraan zal het geweer toegepast bij het aan verjaging ondersteunend afschot ook moeten voldoen. In de wet zijn voor knobbelzwanen geen aanvullende eigenschappen opgenomen.

Wij verbinden om die reden een extra voorschrift aan het besluit met de eigenschappen van het geweer, zijnde: "als geweer dient gebruikt te worden hagelgeweer kaliber 12, 16 of 20, danwel kogelgeweer vanaf kaliber .22 magnum (centraalvuur)".

Nadere motivering t.a.v. de duur van de ontheffing

De ontheffing is aangevraagd en verleend voor de duur van het gehele Faunabeheerplan 2023 - 2029 (hierna: FBP). Dat is daarmee een duur van zes jaar. Het doel van het Faunabeheerplan is om

planmatig, samenhangend en gebiedsgericht een aanpak te hebben voor schadebestrijding, populatiebeheer en jacht. Om effecten van het Faunabeheerplan te kunnen zien (op de belangen, maar ook op de populaties) is een langere periode noodzakelijk. Daarom hebben wij ingestemd met een ontheffing voor de duur van zes jaar. Daarnaast kunnen wij ten alle tijden, zoals omschreven is onder de alinea 'gunstige staat van instandhouding' uit het advies van de commissie, beslissen om de ontheffing in te trekken indien daar een gegronde aanleiding voor is.

Nadere motivering t.a.v. onderscheid tussen soorten

De schadebestrijders die de ontheffing perceelsgebonden toepassen, zijn jachtaktehouders. Hiervoor hebben zij een jachtcursus moeten volgen en zijn daarmee bekend met diverse beschermde in het wild levende diersoorten, waaronder ook zwanen zoals de knobbelzwaan, wilde zwaan en kleine zwaan.

Een schadebestrijding is daarnaast veel (vaak meerdere keren per dag) in zijn jachtveld aanwezig. De dag(en) voorafgaand aan het verjaging ondersteunend afschot krijgt de schadebestrijder daarmee dus een duidelijk beeld van de soorten die aanwezig zijn op het perceel. Indien er op die momenten (overdag) een groep gemengde zwanen is gezien, zal er dus de volgende dag een uur voor zonsopkomst niet tot aan verjaging ondersteunend afschot overgegaan worden.

Om verder te waarborgen dat er geen andere soorten worden gedood zullen wij een extra voorschrift aan de ontheffing verbinden. Deze luidt: "een uur voor zonsopkomst mag men wel het geweer inzetten om Knobbelzwanen te verjagen, door een schot in de lucht. Hierbij mogen geen vogels worden gedood".

Ambtshalve nadere motivering

Aanvullend op het advies van de commissie achten wij het raadzaam om het besluit op twee aspecten nader te motiveren. Ten eerste ten aanzien van het begrip gewassen dat in het besluit wordt genoemd. Voor dit begrip wordt aansluiting gezocht bij het Fauna beheerplan, dat tevens onderdeel van de aanvraag uitmaakt. In het Faunabeheerplan zijn t.a.v. de gewassen getaxeerde waarden van grasland (waaronder nieuw grasland, graszaad, granen en koolzaad) opgenomen. Gelet op het feit dat de het Faunabeheerplan wordt gebruikt ter onderbouwing van de aanvraag en tevens onderdeel uitmaakt van de ontheffing is volgens ons duidelijk dat het begrip gewassen alleen kan zien op de gewassen die hierin als zodanig zijn beschreven.

De commissie heeft in het advies verder overwogen dat het duidelijk is dat het doel van de ontheffing niet is om de populatie te verkleinen maar om de schade aan gewassen te voorkomen. De commissie heeft verder overwogen dat dit mede wordt gewaarborgd door het feit dat, als het op enig moment minder goed zou gaan met de knobbelzwaan, de ontheffing kan worden ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wet natuurbescherming. Aanvullend hierop verbinden wij een extra voorschrift aan der vergunning, zodat er geen discussie kan bestaan over het feit dat de ontheffing niet voorziet in het terugdringen van de staat van instandhouding, te weten: "per bestrijdingsactie mogen er niet meer dan twee exemplaren van de knobbelzwaan worden gedood".

Besluit

Gelet op bovenstaande overwegingen hebben wij overeenkomstig het advies van de hoor- en adviescommissie besloten

het besluit onder aanvulling van de motivering in stand te laten;

extra voorschriften aan het besluit te verbinden, te weten:

14. Als geweer dient gebruikt te worden hagelgeweer kaliber 12, 16 of 20, dan wel kogelgeweer vanaf kaliber .22 magnum.

15. Een uur voor zonsopkomst mag men wel het geweer inzetten om Knobbelzwanen te verjagen, door een schot in de lucht. Hierbij mogen geen vogels worden gedood.

16. Per bestrijdingsactie mogen er niet meer dan twee exemplaren van de knobbelzwaan worden gedood.